

Evropska komisija revidira program za 2020.

Šta se odlaže - šta ostaje ključni prioritet?

Podrška inicijativi da Zeleni plan bude u centru EU post-COVID oporavka

Cena struje za dan unapred pada na 13,8 EUR 2021?

Istraživanje: Skoro svaka druga TE na ugalj u svetu neprofitabilna

ACER: Evropsko tržište gasa - analiza uloge transportnih tarifa

Kontakt grupa EnZ o odbrani energetskog sistema od posledica COVID-19

Izveštaj IEA o tržištu nafte

Istorijski pad cena nafte: Ispod 0 dolara!

2020 PLAN

SADRŽAJ

- Euractiv: Evropska komisija revidira program za 2020. .... [OVDE](#)
- Šta se odlaže - šta ostaje ključni prioritet? .... [OVDE](#)
- Inicijative markirane zelenom bojom (ostaju): .... [OVDE](#)
- Inicijative markirane žutom bojom (moguće odlaganje): .... [OVDE](#)
- Inicijative obeležene crvenom bojom (odložene do 2021. godine): .... [OVDE](#)
- Jača podrška inicijativi da Zeleni plan bude u centru EU post-COVID oporavka .... [OVDE](#)
- Evropa: Pad potrošnje energije za četvrtinu .... [OVDE](#)
- Cena struje za dan unapred pada na 13,8 EUR 2021? .... [OVDE](#)
- Istraživanje: Skoro svaka druga TE na ugalj u svetu neprofitabilna .... [OVDE](#)
- Austrija zatvorila poslednju TE na ugalj .... [OVDE](#)
- Grčka sa najskupljom strujom u veleprodaji u EU .... [OVDE](#)
- Kontakt grupa EnZ o odbrani energetskog sistema od posledica COVID-19 .... [OVDE](#)
- ACER: Mrežna pravila balansiranja tržišta gasa ispunjavaju cilj .... [OVDE](#)
- ACER objavio 5. izdanje Smernica o REMIT aplikaciji .... [OVDE](#)
- ACER: Evropsko tržište gasa - analiza uloge transportnih tarifa .... [OVDE](#)
- Britanija: Do sada najveća kazna kompaniji zbog kršenja REMIT-a .... [OVDE](#)
- Britanski regulator traži od snabdevača da ne seku struju u vreme COVID-19 .... [OVDE](#)
- Australijski energetski regulator o zaštiti ugroženih potrošača .... [OVDE](#)
- Gasprom: Do 2030. mogućnost isporuke 1 mlrd m³ gasa na dan iz skladišta .... [OVDE](#)
- Bugarska: Izmenjen zakon radi povraćaja preplaćenih računa za gas .... [OVDE](#)
- Izveštaj IEA o tržištu nafte .... [OVDE](#)
- Svet uskoro bez kapaciteta za skladištenje nafte .... [OVDE](#)
- Istorijski pad cena nafte: Ispod 0 dolara! .... [OVDE](#)

Euractiv: Evropska komisija revidira program za 2020.

BRISEL - Evropska komisija preispituje svoj radni program za 2020. godinu u svetlu krize korona virusa. Iako klimatske politike i dalje ostaju u velikoj meri na stolu, druge inicijative u okviru Evropskog zelenog sporazuma se odlažu jer se smatraju „manje bitnim“, piše **Euractiv**.

Prema nacrtu dokumenta u koji je ovaj portal imao uvid, pandemija korona virusom stvara Komisiji nezapamćen pritisak da se nosi s "hitnim, novim i postojećim dosijeima povezanim sa COVID-19".

Kako bi "oslobodila kapacitete", izvršna uprava EU priprema ažurirani program rada za 2020. godinu koji bi trebao biti objavljen 29. aprila, rekao je portparol EU za Euractiv.

Kao deo pregleda, generalni sekretarijat Komisije procenjuje mogu li se odlagati nove inicijative politike, pošto nisu direktno povezane sa COVID-19 ili se smatraju „manje bitnim za postizanje apsolutnih ključnih prioriteta“.

Šta se odlaže - šta ostaje ključni prioritet?

Evropska komisija odložiće za neko vreme „nebitne“ inicijative poput strategije biološke raznolikosti i strategije održive hrane (farm-to-fork), saznaje Euractiv. Među „apsolutnim ključnim prioritetima“ koji će ostati nepromjenjeni, dokument na koji se poziva portal, navodi „ciljeve povezane sa ekološkom i digitalnom tranzicijom“.

One su u dokumentu označene zelenom bojom i trebalo bi da napreduju onako kako je planirano. Žuto su obeležene inicijative koje mogu priuštiti odlaganje za drugi deo godine. Konačno, dokument crvenom bojom označava inicijative koje će biti odložene do 2021. godine.

Potpuna lista prikazana je u nastavku, s naznakama početnog vremena, pravnog statusa i komentarima generalnog sekretarijata Komisije.

Inicijative markirane zelenom bojom (ostaju):

- Obnovljena Strategija održivog finansiranja (nezakonodavna, Treći kvartal 2020 (Q320): Ovo se smatra „važnim delom“ Zelenog ugovora i „ključnim faktorom“ podrške oporavku od krize COVID-19 i zbog toga će se zadržati.

- Ciljni plan za klimu do 2030. godine (nezakonodavni, uključujući procenu učinka, Q3 2020): Ovo se smatra „ključnim elementom klimatske politike Komisije“. Međutim, zbog odlaganja Klimatske konferencije UN u Glazgovu (COP26), „dodatao vreme moglo se dati za složenu analitičku razradu novih ciljeva“, navodi se u dokumentu.
- Talas renoviranja (nezakonodavno, Q320); "Talas obnove (javnih i privatnih zgrada) mogao bi biti ključan element bilo kog plana za oporavak posle COVID-a zbog njegovih prednosti za podsticanje ekonomskih aktivnosti", navodi se u dokumentu, sugerijući zadržavanje planiranih rokova.

Inicijative markirane žutom bojom (moguće odlaganje):

- Evropski klimatski pakt (nezakonodavno, Q320): „Cilj je bio uspostaviti platformu Klimatskog pakta na jesen pre planirane Konferencije u Glazgovu, koja je međutim odložena.“

- Pregled Direktive o nefinansijskom izveštavanju (zakonodavna, uključujući procenu učinka, Q420.).
- Strategija „Održive hrane“ (*Farm to Fork*) (nezakonodavna, Q120): Odlaganje je neophodno kako bi inicijativa "obuhvatila lekcije iz pandemije COVID-19 u vezi sa sigurnošću hrane“, navodi se u dokumentu.
- Strategija za integraciju pametnog sektora (nezakonodavna, Q220);
- Obnovljiva energija na moru (nezakonodavno, Q420): Trenutno je predviđena za oktobar
- Strategija EU za biološku raznolikost za 2030. godinu (nezakonodavno, Q120); „Razlozi odlaganja su usko povezani sa inicijativom „Održive hrane“ .

- Osmi akcioni program zaštite životne sredine (zakonodavni, Q220); "Ova inicijativa može čekati do druge polovine 2020. godine".
- Strategija za održivost hemikalija (nezakonodavno, Q320);
- Strategija za održivu i pametnu mobilnost (nezakonodavno, Q420): S obzirom na povezanost sa „Saopštenjem o klimatskim ciljevima za 2030. godinu, potrebno je da odrazi lekcije posle COVID-a i oporavak. "

Inicijative obeležene crvenom bojom (odložene do 2021. godine):

- Nova Strategija EU za prilagođavanje klimatskim promenama (nezakonodavna, Q420) i Nova Strategija za šumarstvo (nezakonodavna, Q420): „Nisu vremenski ključne za klimatsku politiku u celini“, navodi se u dokumentu. „Strategija EU za prilagođavanje klimatskim promenama jeste bila predviđena za 2021., a odlaganje će sada omogućiti pripremu procene uticaja, bolju usklađenost s novim klimatskim ciljevima EU-a za 2030. i odložene međunarodne rasprave o biološkoj raznolikosti.“
- Osnaživanje potrošača za zelenu tranziciju (zakonodavna, uklj. Procenu učinka, Q420): „Ova inicijativa za osnaživanje potrošača mogla bi biti odložena do 2021. i upakovana sa inicijativama za kružnu ekonomiju na održivim proizvodima“, navodi se u dokumentu.
- ReFuelEU Aviation - Održiva avio goriva (zakonodavna, uključujući procenu uticaja, Q420.) i FuelEU Pomorski - Zeleni evropski pomorski prostor (zakonodavna, uključujući procenu uticaja, Q420.) „Mogu se odložiti do 2021. kada se pripreme drugi važni predlozi u vezi s klimom“.

Jača podrška da Zeleni plan bude u centru EU post-COVID oporavka

BRISEL - Pariz i Berlin priključili su se sve većoj listi prestonica EU-a tražeći da se Evropski Zeleni dogovor stavi u središte plana EU za post-pandemijski oporavak.

„Zeleni ugovor nam pruža hodogram za donošenje ispravnih izbora u odgovoru na ekonomsku krizu, istovremeno pretvarajući Evropu u održivu i klimatsko neutralnu ekonomiju“, napisali su EU ministri životne sredine 10 zemalja članica (Austrije, Danske, Finske, Italije, Letonije, Luksemburga, Holandije, Portugala, Španije i Švedske) u komentaru objavljenom 9. aprila na specijalizovanom portalu *Climate Home News*.

„Moram prevazići iskušenja kratkoročnih rešenja kao odgovor na sadašnju krizu koji rizikuje da zarobi EU u ekonomiju fosilnih goriva u narednim decenijama“, navodi se u tekstu sa jasnom aluzijom na članice oslojnjene na energiju iz uglja.

U petak (10. aprila) pridružila im se francuska ministarka životne sredine Elizabet Borne, a ubrzo za njom i njena nemačka koleginica Svenja Šulce. Očekuje se da će se i Grčka uskoro pridružiti, čime će ukupan broj potpisnika biti 13.

Na samitu 26. marta, lideri EU zatražili su od izvršne vlasti EU da započne pripremu "sveobuhvatnog plana oporavka" koji takođe uključuje zelene i digitalne tranzicije.

Sredinom aprila, Komisija je pokrenula javnu raspravu o svojoj „Obnovljenoj strategiji održivog finansiranja“, delu paketa od tri biliona evra kako bi evropska ekonomija postala zelenija do 2030. godine.

Zelene finansije biće „u fokusu“ faze oporavka od virusa, rekao je Vladis Dombrovskis, izvršni potpredsednik EU zadužen za ekonomiju.

Evropa: Pad potrošnje energije za četvrtinu

BRISEL - Potrošnja energije u Evropi je zbog pandemije korona virusa značajno pala ispod proseka koji je od 2015. do 2019. godine zabeležen na mnogim glavnim tržištima Starog kontinenta.

Naime, prema nedavnom istraživanju analitičke firme IHS Markit, u Francuskoj i Italiji je potražnja pala i do 25 odsto,javlja *Energy Live News*.

"Za evropsku energiju svaki je dan nedelja", izjavila je Ketrin Robinson, izvršna direktorka IHS Markita komentarišući činjenicu da je virus praktično blokirao privrednu aktivnost.

Za razliku od većine Evrope, izuzetak je Nemačka, koja i dalje beleži veliku potražnju, posebno za industrijske potrebe.

Cena struje za dan unapred pada na 13,8 EUR 2021.

FRANKFURT - Prosečne evropske „base load“ cene električne energije za dan unapred mogli bi pasti za 13,80 EUR / MWh 2021. godine ako Evropa doživi recesiju na leđima posledica krize korona virusa, saopšteno je 8. aprila iz konsultantske firme Energy Brainpool, prenosi agencija *Montel*.

Grčka sa najskupljom strujom u veleprodaji u EU

ATINA - Grčka ima najviše veleprodajne cene električne energije u Evropskoj uniji, pokazuju podaci Evropske komisije za poslednji kvartal 2019. godine, objavljuje *Ekathimerini*.

U odnosu na zemlje srednje Evrope, grčko veleprodajno tržište je 50 posto skuplje, dok su, prema istim podacima, Grčka, Bugarska i Rumunija jedine države članice EU koje su

podigle cene električne energije u periodu oktobar-decembar 2019. godine.

Ipak, prosečne cene na bugarskom i rumunskom veleprodajnom tržištu električne energije bile su znatno niže od 59,5 eura koliko se u Grčkoj plaćao megavat-sat, prenosi atinski list.

Istraživanje: Skoro svaka druga TE na ugalj u svetu neprofitabilna

LONDON - Preko 46% globalnog kapaciteta elektrana na ugalj biće ove godine neisplativo, u odnosu na 41% 2019. godine, objavio je 8. aprila think tank Carbon Tracker, temeljeći svoju prognozu na procenjenim prihodima na veleprodajnim tržištima električne energije, u oblastima pratećih usluga balansiranja i tržištu kapitala. kao i tekućim troškovima, ceni CO2 ... Londonski istraživački centar za zaštitu životne sredine došao je do ovih nalaza analizirajući profitabilnost 95% aktivnih (6.697) i planiranih (1.046) TE na ugalj širom sveta, prenosi *Reuters* .

Pomenuti rezultat će se povećati na 52% do 2030. jer obnovljivi izvori energije i jeftiniji gas nadmašuju ugalj, navode iz Carbon Trackera. "Kina i druge vlade možda će biti u iskušenju da uđu u proizvodnju struje iz uglja kako bi pomogle njihovim ekonomijama da se oporave nakon pandemije COVID-19, ali to rizikuje da ostanu vezane za ovaj visoko-troškovni izvor energije i ujedno potkopaju globalne klimatske ciljeve", rekao je Mat Grej, šef sektora za energiju i komunalije u londonskoj firmi.

Austrija zatvorila poslednju TE na ugalj

BEČ - Austrija je u prošli petak zatvorila svoju poslednju elektranu na ugalj, Mellach, sagrađenu 80-ih godina, koja je obezbeđivala 80% energije za grejanje područja Graca, drugog najvećeg grada u toj zemlji.

Austrija je postupno u poslednjih 15 godina zatvarala svoje elektrane na ugalj, prenosi agencija **APA**.

Ministarka za klimatsku akciju, životnu sredinu, energetiku, mobilnost, inovativnost i tehnologiju Leonore Gevesler pozdravila je zatvaranje elektrane kao korak prema ostvarenju nacionalnog cilja Austrije do se 2030. koristi 100% obnovljivim izvorima energije.

"To će nas učiniti ekonomski nezavisnim. Sada trošimo 10 milijarda evra na uvezene energente: ugalj, naftu i gas (godišnje), rekla je Gevesler.

Obnovljiva energija pokriva tri četvrtine austrijske domaće potrošnje, većinom iz hidroenergije, navodi austrijski savez energetike.

Kontakt grupa EnZ o odbrani energetskog sistema od posledica COVID-19

BEČ - Eksperti iz sedam zemalja, ugovornih članica Energetske zajednice (EnZ), razmenili su 17. aprila iskustva o merama koje njihove vlasti i energetska regulatorna tela preduzimaju radi zaštite potrošača uz očuvanje likvidnosti energetskih kompanija u vreme COVID-19 krize, prenosi **Sekretariat EnZ**.

Učesnici ovog prvog virtuelnog sastanka nove kontaktne grupe regulatornih tela Energetske zajednice su se složili da pripreme pregled ključnih regulatornih odgovora na trenutne izazove energetskog sistema s kojima su ugovorne strane suočene u situaciji izazvanoj pandemijom.

Kada bude finalizovan, pregled će biti objavljen na web stranici Energetske zajednice.

Sekretarijat je upoznao učesnike s rezultatima razgovora s donatorima, dobavljačima energije i operatorima distribucionih sistema o finansijskoj stabilnosti energetskih kompanija i mogućim rešenjima.

Britanski regulator traži od snabdevača da ne seklu struju u vreme COVID-19

LONDON - Britanski energetski regulator Ofgem obratio se pismom dobavljačima energije podsećajući ih na njihove obaveze tokom pandemije izazvane virusom Covid-19.

Ofgem je zatražio od snabdevača strujom i gasom da pošteno postupaju prema kupcima tokom krize i daju prednost ranjivim kupcima. To uključuje kontinuirani obilazak ove kategorije potrošača i podršku onima koji se mogu finansijski izboriti sa računima zbog situacije izazvane epidemijom.

U praksi to znači da dobavljači moraju biti proaktivni u prepoznavanju kupaca kojima preti isključenje izazvano za njih višom silom i da obustave do daljeg obustavu isporuka ovoj grupi kupaca. Prethodno je isti apel snabdevačima energije uputila i vlada Velike Britanije.

Ofgem je u isto vreme odložio do kraja jula ove godine rokove kompanijama za podnošenje različitih regulatornih izveštaja, za prvi kvartal.

Australijski energetski regulator o zaštiti ugroženih potrošača

MELBURN - Australijski energetski regulator (AER) pokrenuo je rigorozan nadzor mogućnost potrošača energije da plate svoje račune za energiju u svetlu pandemije korona virusa.

Regulator je zatražio od snabdevača energijom da mu dostave pravovremene podatke o cenama i uslovima snabdevanja potrošača, mimo obaveza koje u ovom pogledu imaju u normalnim okolnostima.

"U okolnostima kada ljudi ostaju bez posla bez svoje krivice, pravedno je očekivati da će im biti pružena svaka moguća pomoć, a to uključuje i njihove dobavljače energije", poručila je predsednica AER Kler Sevidž.

Prošlog meseca AER je objavio Izveštaj sa preporukama i očekivanjima ponašanja energetskih preduzeća u cilju zaštite potrošača, malih preduzetnika i energetskog tržišta u celini tokom epidemije korona virusa.

ACER: Mrežna pravila balansiranja tržišta gasa ispunjavaju cilj

LJUBLJANA - Evropska Agencija za saradnju energetskih regulatora (ACER) objavila je 8. aprila [izveštaj](#) o omogućavanju funkcionisanja kratkoročnih tržišta prirodnog gasa (Četvrti izveštaj ACER o sprovođenju mrežnih pravila za balansiranje) s ciljem okončanja privremenih mera u EU balansne zone.

Izveštaj pokazuje da balansiranje zasnovano na tržištu ide u prilog korisnicima mreže i zamenuje ulogu operatora transportnog sistema kao jedinog agenta balansiranja.

Agencija takođe navodi da transparentnost podataka o balansiranju pomaže dobijanju cenovnih i trgovinskih signala neravnoteže, kao i da tržišni sistemi balansiranja podržavaju likvidna kratkoročna tržišta u Uniji.

Enabling short-term gas markets after interim balancing measures:

European Union Agency Report on the implementation of the Balancing Network Code

FOURTH EDITION

8 April 2020

European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators
Trg republike 3, 1000 Ljubljana, Slovenia

VOLUME I: MAIN REPORT

Mrežna pravila predviđala su potpuno poštovanje privremenih mera u roku od pet godina od stupanja na snagu, s izuzetkom platformi za uravnoteženje (dopuštenih do 16. aprila 2024.).

ACER izveštava o sprovođenju ovih Pravila mreže od 2016. godine.

ACER: Evropsko tržište gasa - analiza uloge transportnih tarifa

LJUBLJANA - Agencija Evropske unije za saradnju energetskih regulatora (ACER) objavila je 6. aprila izveštaj u kome ocenjuje sprovođenje Pravila mreže o usklađenim strukturama tarifa za transport prirodnog gasa, čiji je cilj olakšanje prekogranične trgovine, stvaranje ravnopravnih uslova za domaće i prekograničnim korisnicima i veća transparentnost.

Ovim pregledom, ACER navodi da ima za cilj da promoviše bolju interpretaciju ključnih načela zakonodavstva EU, kao i kompatibilnost nacionalnih tarifnih praksi sa pravilima mreže.

Glavni nalazi:

Transparentnost metodologija referentnih cena značajno se poboljšala: transparentnost povećava razumevanje metodologija utvrđivanja tarifa u EU i može dovesti do efikasnijeg dizajniranja tarifa u budućnosti. Izveštaj uključuje najbolje prakse u državama članicama EU i takođe uključuje nekoliko nedostataka, poput nepotpunih opisa metodologija.

Regionalne mreže moraju biti bolje definisane: ACER ukazuje na razlike u postupanju s regionalnim mrežama u EU-u. Regionalne mreže snabdevaju domaće potrošače i ne mogu se koristiti za transport gase do mesta povezivanja između država članica. Prenošenje troškova regionalnih mreža korisnicima koji od njih nemaju koristi vodi do unakrsnih subvencija među korisnicima.

Naknade koje nisu povezane s transportnim aktivnostima: Neki operateri transportnog sistema uključuju troškove koji nisu povezani s transportom, poput skladišta, postrojenja za utečnjeni prirodni gas, promocije biogasa itd. ACER identificuje rizike ovih mera, istovremeno priznajući gde su one korisne. Agencija naglašava potrebu za finansijskom neutralnošću subjekta koji naplaćuje ove troškove i da se ona naplaćuje korisnicima koji koriste ovu imovinu.

Pored toga, Agencija je ocenila i veliki broj drugih pitanja implementacije, poput pojašnjavanja obima pravila mreže. Izveštaj takođe uključuje razmišljanja o zahtevima za uključenje količinskog rizika za tranzitne tokove, nadoknadama za prenosni sistem, repernih tarifa, usklađivanju prihoda i proceni raspodele troškova.

Konačno, izveštaj takođe obuhvata promene tarifa i procenu najboljih praksi u pogledu publikovanja vrednosti i parametara koji se odnose na dozvoljene metodologije prihoda.

ACER objavio 5. izdanje Smernica o REMIT aplikaciji

LJUBLJANA - Agencija za saradnju energetskih regulatora, ACER objavila je 8. aprila [5. izdanje](#) Smernica o primeni Uredbe EU o celovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (REMIT), uključujući ažuriranja i daljnju razradu smernica nacionalnim regulatornim telima (NRA) u vezi s procenom internih informacija u toj oblasti. Osim toga, ovaj dokument pruža daljnje smernice o tome kako proceniti interne informacije na temelju četiri ključna REMIT kriterijuma (tj.

precisan je, nije javni, vezan za jedan ili više veleprodajnih energetskih proizvoda i verovatno će značajno uticati na cene). Novo izdanje ovih smernica također pruža nekoliko konkretnih primera informacija i internih informacija na veleprodajnim energetskim tržištima.

Tržišni akteri mogu imati koristi od Smernica u pogledu poštovanja zabrane insajderske trgovine i obaveze objavljivanja internih informacija u okviru REMIT-a. Smernice uvode nekoliko najboljih praksi, na primer, o internim pravilima poštovanja učesnika na tržištu kako bi se bavili internim informacijama.

ACER priznaje da primena ovih najboljih praksi može zahtevati složene interne procese za neke učesnike na tržištu koji mogu biti odloženi tokom trenutne situacije s korona virusom.

ACER će nastaviti saradnju s nacionalnim regulatornim telima kako bi im pomogao u doslednom i koordiniranom izvršavanju dužnosti obaveza i istrage u okviru REMIT-a.

Šta obuhvata REMIT?

REMIT, Uredba EU o integritetu i transparentnosti veleprodajnog energetskog tržišta, između ostalog, zabranjuje insajdersku trgovinu i manipulaciju tržištem na veleprodajnom energetskom tržištu. REMIT definiše manipulaciju tržišta, između ostalog, kao ulazak u bilo koju transakciju ili izdavanje bilo koje naredbe koja šalje lažne ili obmanjujuće signale i koja uspostavlja, ili namerava da obezbedi cene na veštačkim osnovama, osim ako se takve radnje preduzimaju iz opravdanih razloga i prihvataju kao deo tržišne prakse. REMIT je na snazi od kraja 2011. godine. Iako je bilo malo postupaka tokom prvih sedam godina, to se sada promenilo zahvaljujući novim usavršenim sredstvima za otkrivanje manipulacije tržištem.

Britanija: Do sada najveća kazna kompaniji zbog kršenja REMIT-a

LONDON - Britanski energetski regulator Ofgem objavio je u sredu da je istragom utvrdio da su lokalna elektroenergetske grupacije InterGen manipulisala tamošnjim veleprodajnim tržištem, zbog čega ju je kaznio sa 47,8 miliona funti.

Ofgemova istraga utvrdila je da je InterGen tokom četiri dana u zimu 2016., namerno slao pogrešne signale nacionalnom operateru prenosne mreže, National Grid-u, lažno tvrdeći da neke njegove elektrane neće proizvoditi tokom kritičnih večernjih perioda kada je potrošnja najveća.

Da bi još više povećala profit, kompanija je takođe namerno poslala pogrešne signale National Grid-u o mogućnostima svojih elektrana.

Nacionalni mrežni operator na osnovu podataka koje dostavljaju proizvođači električne energije poput InterGen-a uravnotežava ponudu i potražnju, obezbeđujući tako sigurnost snabdevanja potrošača.

Zbunjujući signali koje je poslao InterGen, dodatno su suzili marže i stvorili dodatne troškove National Grid-u u mehanizmu balansiranja, koji je morao da plati toj kompaniji visoke cene za proizvodnju električne energije u tim satima.

Agencija Evropske unije za saradnju energetskih regulatora (ACER) pomno je pratila razvoj ovog slučaja i pozdravila rezultate istrage koja je rezultirala najvećom ikada određenom kaznom za kršenje REMIT-a.

Bugarska: Izmenjen zakon radi povraćaja preplaćenih računa za gas

SOFIJA - Bugarski parlament usvojio je 14. aprila izmene Zakona o energetici zbog kojih će državna gasna kompanija Bulgargas morati da povrati potrošačima deo računa za prirodni gas od avgusta 2019. godine.

Izmena zakona rezultat je 40-posotnog smanjenja cena gasa koje je Bulgargas prolog meseca dogovorio sa ruskim Gazprom Exportom, sa retroaktivnim dejstvom od avgusta 2019. godine.

Tačna veličina rabata zavisiće od odluke energetskog regulatora, koji će morati retroaktivno utvrđivati nove cene gasa za svaki u poslednjih osam meseci.

Bulgargas je već predao na razmatranje i odobrenje, ili korekciju, svoje predloge Komisiji za regulaciju energije i vodoprivrede, javio je bugarski Nacionalni radio.

Nakon što regulator doneše svoje odluke, Bulgargas će imati 20 dana da obračuna iznose rabata. Tada će i toplane proslediti rabat svojim potrošačima.

Prema pisanju medija, Bulgargas očekuje da vrati svojim potrošačima oko 198 miliona leva (oko 101 milion evra) ako energetski regulator odobri predloge kompanije za smanjenje cena.

Gasprom: Do 2030. mogućnost isporuke 1 mlrd m³ gasa na dan iz skladišta

MOSKVA - Gasprom je saopštio ove nedelje da planira da poveća svoje skladišne kapacitete prirodnog gasa u Rusiji u narednih desetak godina tako da bude u mogućnosti da povlači iz njih miliardu kubnih metara na dan do 2030. godine.

Od 2010. godine, Gasprom je povećao svoje skladišne gasne kapacitete u Rusiji za 36% i sada može dnevno povlačiti 843 miliona kubnih metara, prenosi ***S&P Global Platts***.

"Rad se nastavlja u ovom području - do sezone 2030-2031 planira se povećanje mogućnosti dnevnih isporuka za oko 200 miliona kubika", saopšteno je iz kompanije. To bi podiglo dnevni kapacitet povlačenja gasa iz skladišta na 1,04 mlrd m³, primećuje Platts.

"Povećavanje fleksibilnosti sistema skladištenja gase stvaranjem za špiceve potrošnje skladišta relativno malog volumena, ali s velikom fleksibilnošću u isporukama, jedan je od glavnih zadataka Gasroma u području podzemnih skladišta", navedeno je.

PARIZ - Izveštaj IEA o tržištu nafte (OMR) jedan je od najautoritativnijih i najažurnijih izvora podataka, predviđanja i analiza na svetskom tržištu nafte. Poseban značaj dobija izveštaj za april, jedan od najturbulentnijih meseci u istoriji naftne privrede. Prenosimo ključne nalaze Agencije:

- Očekuje se da će globalna potražnja za naftom pasti u ovoj godini za rekordnih 9,3 miliona barela na dan (mb/d) u odnosu na 2019. Efekat restriktivnih mera zavedenih zbog epidemije korona virusa u 187 zemalja i teritorija zaustavio je gotovo u potpunosti mobilnost. Potražnja u aprilu procenjuje se da je bila za 29 mb/d manja nego pre godinu dana (y-o-y), padajući na nivo zadnji put viđen u 1995. Za drugi kvartal 2020 godine (2Q20), očekuje se da će potražnja biti 23,1 mb/d ispod y-o-y nivoa. Oporavak u drugoj polovini godine (2H20) će biti postupan; u decembru će potražnja i dalje biti manja za 2,7 mb/d y-o-y.
- Globalno snabdevanje naftom trebalo bi da padne za rekordnih 12 mb/d u maju, nakon što je OPEC+ sklopio sporazum o smanjenju proizvodnje za 9,7 mb/d od dogovorenog osnovnog nivoa. Kako je proizvodnja u aprilu bila visoka, efektivno smanjenje je 10,7 mb/d. Predviđena su dodatna sniženja iz drugih zemalja s tim da se najveći pad beleži u SAD i Kanadi. Ukupni pad output-a izvan OPEC-a mogao bi dostići 5,2 mb/d u 4Q20, a za godinu u celini može biti 2,3 mb/d y-o-y manji.
- Očekuje se da će prerada nafte u rafinerijama u 2020. godini biti smanjena za 7,6 mb/d na godišnjem nivou, odnosno ukupno pasti na 74,3 mb/d zbog oštro smanjene potražnje za gorivima. Očekuje se da će se globalni unos nafte u rafinerije smanjiti za 16 mb/d y-o-y u 2Q20, uz široko rasprostranjeno zaustavljanje i obustavu u svim regionima. Iako opada prerada u rafinerijama, zalihe proizvoda se i dalje povećavaju za 6 mb/d. U drugom polugodištu, aktivnosti prerade polako će se oporavljati kako globalno tržište bude prelazilo u deficit.
- Prema prvim podacima, Kina je u 1Q20 uvećala zalihe za 2,1 mb/d, a SAD za 0,5 mb/d. Ukupne zalihe nafte za OECD nalazile su se 42,4 mb ispod petogodišnjeg proseka, zbog slabih izgleda, i sada osiguravaju 79,2 dana pokrivenosti potražnje. U martu je plutajuće skladištenje sirove nafte poraslo za 22,9 mb (0,7 mb/d) na 103,1 mb.
- Dvostruki šokovi potražnje i ponude uzrokovali su pad cene naftnih fjučersa za 40% u martu. Brent se posle OPEC+ sporazuma blago povratio sa najnižeg nivoa u 18 godina na \$31/bbl.

Svet uskoro bez kapaciteta za skladištenje naftе

LONDON - Za samo tri ili četiri nedelje svet neće imati gde da skladišti naftu, izjavio je Torbjorn Tornkvist, vlasnik Gunvor Grupe, jednog od najvećih svetskih trgovaca naftom.

Mesta trenutno skoro i da nema u skladištima i tankerima. Trgovci, a posebno špekulanti na tržištu aktivno kupuju naftu na spot berzama, s obzirom da košta manje nego za fjučers, odnosno terminske ugovore. To im omogućava da ostvare dodatni prihod naknadnom preprodajom naftе po skupljoj ceni s odloženom isporukom.

Prema mišljenju Tornkvista, ukoliko ukupno smanjenje proizvodnje naftе posle dogovora OPEC+ ostane na nivou 12-13 miliona barela dnevno, neće se mnogo što promeniti. Direktor Gunvora je objasnio da je u aprilu ponuda veća od potražnje za 25 miliona barela.

Istorijski pad cena WTI naftе: Ispod 0 dolara!

NJUJORK - Pravi spektakl se desio na naftnom tržištu u ponedeljak, 20. aprila. Cena američke lake naftе za isporuke u maju prvi put se, tokom trgovanja na američkoj berzi srozala ispod 0 dolara za barrel da bi se u petak sa početkom ugovaranja junskih termina, oporavila.

Jedan od dva ključna brenda po kome se određuje cena na svetskim tržištima, West Texas Intermediate (WTI), je pred zatvaranje američke berze u četvrtak i pred zaključenje termina za isporuke u maju razmenjivan po nikada zabeleženoj negativnoj ceni od 3,9 dolara po barelu.

Negativna cena znači da su vlasnici fjučers ugovora za isporuku naftе plaćali drugima za skladištenje ove ključne energetske sirovine, jer su svi rezervoari američkog skladišta u Kušingu (država Mejn) bili popunjeni do vrha.

U petak, 21. aprila, da situacija bude jasnija, terminski ugovori WTI naftе za isporuke u junu trgovani su uz cenu barela od 22 dolara.

Ova bizarna situacija neće imati bitniji efekat po globalno tržište, jer su od danas, 21. aprila, krenula ugovaranja za junske termine po ceni WTI od oko 18 dolara, a severnomorskog Brenta od oko 25 dolara.

Pojedini analitičari, doduše, upozoravaju da bi se fenomen negativne cene mogao ponoviti sa WTI pred istek junskih termina, ako se potrošnja ne oporavi, odnosno skladišta ostanu i dalje zagušena.

Situaciju će, dakle, u velikoj meri opredeliti ritam globalnog izlaska iz pandemije korona virusom, koji je praktično paralisao svetsku privredu i generalno transport.

